

Sollefteå kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn av Näsåkers skola i Sollefteå kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sollefteå kommun att senast den **29 maj 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Sollefteå kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Elever som är i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen har visat att de behöver. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Se till att åtgärdsprogram utarbetas och beslutas i de fall utredning visat att en elev har behov av särskilt stöd, samt se till att eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som utredningen visat att eleven behöver.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Sollefteå kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att psykolog deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Skolinspektionens tillsyn visar att Näsåkers skola inte uppfyller författningarnas krav när det gäller arbetet med särskilt stöd. Vidare saknas psykologisk kompetens i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

För övriga områden som granskats visar tillsynen inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd vid Näsåkers skola. Skolan uppfyller inte författningarnas krav om att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd och utifrån vad utredningarna visar utarbeta och besluta om åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd. I flera fall ges elever särskilt stöd men utan att åtgärdsprogram upprättats. När åtgärdsprogram har upprättats ges i flera fall inte stöd på det sätt som utredningen visat att eleven är i behov av.

Enligt skollagen ska en anmälan ske till rektor om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för undervisningen. Samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. När rektorn får en sådan anmälan ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer *Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram* framgår att en utredning avseende särskilt stöd syftar till att ge skolan ett tillräckligt underlag för att förstå varför eleven har svårigheter i skolsituationen och vilka elevens behov av stöd är. Den som utreder en elevs behov av särskilt stöd bör med pedagogiskt fokus kartlägga elevens skolsituation utifrån omständigheter på individ-, grupp- och skolnivå. Utifrån kartläggningen bör det göras en pedagogisk bedömning av om eleven är i behov av särskilt stöd, och i så fall vilket behov av stöd eleven har. Vidare är det viktigt att ha i åtanke att även om en elev har en medicinsk eller psykologisk diagnos är detta inte tillräckligt för bedömningen av om eleven är i behov av särskilt stöd, och i så fall vilket. (SKOLFS 2014:40 s. 28 ff.)

I intervju med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att rutinen för när en anmälan om ett eventuellt behov av särskilt stöd ska ske till rektorn är oklar för en stor

del av lärarna. Det medför att det i flera fall saknas en sådan utredning. Det finns på skolan flera elever som riskerar att inte nå målen men utan att en utredning om särskilt stöd genomförts eller åtgärdsprogram upprättats. Det finns också elever som i vissa fall ges vad som kan betraktas som särskilt stöd, dock utan att åtgärdsprogram upprättats. I intervju med lärare framkommer vidare att elever som har upprättade åtgärdsprogram i flera fall inte ges stöd på det sätt som utredningen visat att eleven behöver.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller författningarnas krav finns skäl att förelägga Sollefteå kommun att åtgärda bristerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Psykolog används i huvudsak i arbetet kring enskilda elevärenden men inte i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Enligt skollagen ska elevhälsan främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans insatser ska vara medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska. För dessa insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och sådan kompetens att elevers behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

I förarbetena till skollagen framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Elevhälsans arbete bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Vidare följer att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrundsarbete (prop. 2009/10:165 s. 276).

I intervju med elevhälsan och rektorn framkommer att psykologen deltar i kartläggningar i enskilda elevärenden och kan då ge råd om hur skolan ska arbeta med en enskild elev. Därutöver har psykologen inte använts i något förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller författningarnas krav finns skäl att förelägga Sollefteå kommun att åtgärda bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sollefteå kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sollefteå kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sollefteå kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sollefteå kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Agnetha Burström

Beslutsfattare
Signerat av: Agnetha Burström

X Anders Holmgren

Föredragande
Signerat av: Anders Holmgren

I handläggningen av ärendet har även Terje Holand och Caroline Rönnegård medverkat.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Näsåkers skola

Fakta om Näsåkers skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Sollefteå kommun under hösten 2018. Näsåkers skola besöktes av Skolinspektionen den 10 december 2018 och den 11 december 2018.

Näsåkers skola ligger ca 4 mil utanför Sollefteå. Verksamheten omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6. Skolan leds av en rektor.

Vid skolenheten går 80 elever varav 12 i förskoleklass. Skolan är organiserad i 4 elevgrupper: förskoleklass, årskurs 1-2, årskurs 3-4 och 5-6.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

I Skolverkets nationella statistik finns ingen samlad statistik att tillgå då antalet elever är få. Enligt skolans rektor når dock nästan samtliga elever kunskapskraven i samtliga ämnen.

Trygghet och studiero

I Skolenkäten som Skolinspektionen genomför inför tillsynen skattar vårdnadshavare området trygghet till 8,1 och studiero till 5,6. Genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter är 8,1 för trygghet och 6,3 för studiero. Motsvarande värden vad gäller enkäten till pedagogisk personal är 7,1 för området trygghet och 6,2 för området studiero. Detta kan jämföras med värdena för samtliga medverkande skolenheter som var 7,8 respektive 6,6.